

Komentarz do Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 1 lipca 2015 r. w sprawie dokumentacji geologiczno-inwestycyjnej złoża węglowodorów

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 lipca 2015 r. w sprawie dokumentacji geologiczno-inwestycyjnej złoża węglowodorów (Dz.U. z 2015 r. poz. 968) stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego, zawartego w art. 97 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U. z 2015 r. poz. 196). Zgodnie z zakresem tego upoważnienia, projekt rozporządzenia określa wymagania dotyczące dokumentacji geologiczno-inwestycyjnej złoża węglowodorów, których spełnienie zapewni odpowiednią jakość sporządzanych dokumentacji geologiczno-inwestycyjnych złoża i ich przydatność w dalszych działaniach na rzecz jego zagospodarowania.

Potrzeba wydania niniejszego rozporządzenia wynika z uchwalenia ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zmianie ustawy – Prawo geologiczne i górnicze oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2014 r. poz. 1133). Ustawa ta od dnia wejścia w życie (tj. od dnia 1 stycznia 2015 r.) dotychczasową dokumentację geologiczną złoża kopaliny zastępuje dwoma rodzajami dokumentacji: dokumentacją geologiczną złoża kopaliny, z wyłączeniem złoża węglowodorów oraz dokumentacją geologiczno-inwestycyjną złoża węglowodorów.

Wymagania dotyczące dokumentacji geologicznej złoża kopaliny, z wyłączeniem złoża węglowodorów zostały określone w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 1 lipca 2015 r. w sprawie dokumentacji geologicznej złoża kopaliny, z wyłączeniem złoża węglowodorów (Dz.U. z 2015 r. poz. 987).

Nowy rodzaj dokumentacji geologicznej – dokumentacja geologiczno-inwestycyjna złoża węglowodorów – łączy w sobie elementy dotychczasowej dokumentacji geologicznej złoża węglowodorów (część geologiczna dokumentacji) oraz projektu zagospodarowania złoża (część inwestycyjna dokumentacji).

Zgodnie ze stanem prawnym obowiązującym do dnia wejścia w życie ustawy z dnia 11 lipca 2014 r., o zmianie ustawy – Prawo geologiczne i górnicze oraz niektórych innych ustaw, szczegółowe wymagania dotyczące dokumentacji geologicznej złoża kopaliny były określone Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie dokumentacji geologicznej złoża kopaliny (Dz.U. z 2011 r. Nr 291, poz. 1712), natomiast wymagania dotyczące projektu zagospodarowania złoża, są określone w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 kwietnia 2012 r. w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących projektów zagospodarowania złóż (Dz.U. z 2012 r. poz. 511).

W nowym rozporządzeniu Minister Środowiska określił wymagania dla dokumentacji geologiczno-inwestycyjnej złoża węglowodorów, dotyczące zawartości poszczególnych rozdziałów części tekstowej dokumentacji, liczby i zakresu treści jej załączników graficznych oraz tabelarycznych, a także kategorie rozpoznania złoża.

Rozporządzenie określa również sposób przedstawienia w dokumentacji geologiczno-inwestycyjnej granic złoża węglowodorów, zasobów geologicznych, warunków występowania złoża węglowodorów, jak również wymagania niezbędne do zaprezentowania sposobu zagospodarowania złoża węglowodorów, a także optymalnego wariantu racjonalnego wykorzystania zasobów tego złoża, w szcze-

gólności przez kompleksowe i racjonalne wykorzystanie kopaliny głównej oraz kopaliny towarzyszących, a także technologii eksploatacji zapewniającej ograniczenie ujemnych wpływów na środowisko.

Jedną z istotniejszych modyfikacji, w stosunku do dotychczas obowiązujących przepisów, jest zmiana niektórych wcześniejszych granicznych wartości parametrów definiujących złoża i granice złoża lub określenie tych wartości dla nowych typów złóż. Mając na względzie ostatnie wyniki prac poszukiwawczo-rozpoznawczych złóż gazu ziemnego z łupków gazonośnych (*shale gas*), zostały zmienione graniczne wartości parametrów definiujących tego typu złoża i jego granice. Dodatkowo określone zostały graniczne wartości parametrów definiujących złoża i jego granice dla złoża ropy naftowej zamkniętej (*tight oil*) oraz złoża ropy naftowej z łupków roponośnych (*shale oil*).

Określenie oraz zmiana tych granicznych wartości parametrów definiujących złoża i jego granice zostały ustalone na podstawie dostępnej literatury, wymiany doświadczeń, analizy dotychczasowych wyników prac poszukiwawczo-rozpoznawczych, jak również po konsultacjach z organami doradczymi Ministra Środowiska oraz z przedstawicielami przedsiębiorców prowadzących działalność polegającą na poszukiwaniu i rozpoznawaniu złóż ropy naftowej i gazu ziemnego w Polsce. Wprowadzenie oraz zmiana tych parametrów stworzy przejrzyste zasady dokumentowania złóż węglowodorów różnego typu, niezbędne do ich przyszłej eksploatacji.

Ponadto, mając na względzie specyfikę występowania i możliwości udostępniania złoża gazu ziemnego z łupków gazonośnych (*shale gas*) oraz złoża ropy naftowej z łupków roponośnych (*shale oil*), dla tego rodzaju złóż wprowadzono odrębną kategorię rozpoznania złoża „C”. Umożliwi ona szacowanie zasobów złoża na podstawie:

- danych z co najmniej jednego otworu, z którego po dokonanych zabiegach uzyskano przyływ gazu ziemnego lub ropy naftowej w ilościach mających znaczenie gospodarcze;

- interpretacji wyników badań geofizycznych pozwalających na określenie miąższości i gazonośności (roponośności) złoża.

Postanowienia dotyczące określania kategorii rozpoznania złoża węglowodorów, z wyłączeniem złoża gazu ziemnego z łupków gazonośnych (*shale gas*), oraz złoża ropy naftowej z łupków roponośnych (*shale oil*) w dokumentacjach geologiczno-inwestycyjnych złóż węglowodorów zostały powtórzone z dotychczas obowiązującego rozporządzenia:

- dla kategorii A błąd oszacowania średnich wartości parametrów złożowych i zasobów nie może przekraczać 20%,

- dla dla kategorii B błąd oszacowania średnich wartości parametrów złożowych i zasobów nie może przekraczać 35%,

- dla kategorii C błąd oszacowania średnich wartości parametrów złożowych i zasobów nie może przekraczać 50%.

W stosunku do dotychczas obowiązujących przepisów zastąpiono konieczność przedstawiania wyników wykona-

nych badań geofizycznych koniecznością przedstawiania wykazu takich badań (§ 6 ust. 5 pkt 4). Jest to uproszczenie, którego możliwość zastosowania wynika z przepisów ustawy Prawo geologiczne i górnicze i Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 czerwca 2015 r. w sprawie przekazywania informacji z bieżącego dokumentowania przebiegu prac geologicznych (Dz.U. z 2015 r. poz. 903).

Jednocześnie, biorąc pod uwagę rzeczywistą dostępność, doprecyzowano rodzaje map, jakie mają być wykorzystywane do sporządzania załączników graficznych dla złoża kopaliny zlokalizowanej w obszarze lądowym oraz w obszarze morskim (§ 6 ust. 4). Wprowadzono zapis dotyczący sporządzania map sytuacyjno-wysokościowych dla obszarów lądowych na podstawie danych i informacji uzyskanych z Państwowego Zasobu Geodezyjnego i Kartograficznego oraz map sytuacyjno-batymetrycznych dla obszarów morskich Rzeczypospolitej Polskiej (wykonanych w szczególności przez urzędy morskie, Biuro Hydrograficzne Marynarki Wojennej – BHMW, w przypadku

map wykonanych przez podmioty trzecie, konieczne jest ich zatwierdzenie przez właściwy terytorialnie urząd morski lub BHMW).

W rozporządzeniu wprowadzono zapis, że zmiana dokumentacji geologicznej złoża węglowodorów lub rozliczenie zasobów złoża węglowodorów (w przypadku zaniechania lub zakończenia eksploatacji złoża węglowodorów), dla którego dokumentacja geologiczna złoża węglowodorów została zatwierdzona lub przyjęta bez zastrzeżeń na podstawie wcześniej obowiązujących przepisów prawa, następuje przez opracowanie dokumentacji geologiczno-inwestycyjnej złoża węglowodorów, sporządzonej zgodnie z wymaganiami określonymi projektowanym rozporządzeniem.

Barbara Gąsecka
Główny Specjalista w Wydziale Węglowodorów DGK